

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอนของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 475 คน จากสถานศึกษาจำนวน 62 แห่งใน 5 อำเภอ คือ ขนอม สิขล ท่าศาลา พรหมคีรี และนบพิตำ แยกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 62 คน และผู้สอน จำนวน 413 คน

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ให้โอกาสเท่าเทียมกัน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สํารวจจำนวนประชากรของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ทั้ง 62 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 ในสถานศึกษาแต่ละแห่งของแต่ละอำเภอแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้สอน

ขั้นตอนที่ 3 ใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 609) จากจำนวนประชากร จำนวน 475 คน แบ่งตามสัดส่วนประชากรของแต่ละอำเภอและสถานศึกษา โดยให้โอกาสเท่าเทียมกัน ทำการสุ่มสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ โดยการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งจะได้จำนวนและชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาละ 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 52 คน
2. สำหรับครูผู้สอน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 413 คน ได้นำมาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงคำนวณสัดส่วนผู้สอนตามขนาดสถานศึกษาจะได้ผู้สอนในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาละ 4 คน จากสถานศึกษา 52 แห่ง รวมผู้สอนทั้งสิ้น จำนวน 208 คน ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง		
	จำนวนประชากร				จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม		
	สถานศึกษา	ผู้บริหาร	ผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ผู้สอน	รวม
ขนอม	10	10	63	73	8	32	40
ลิซล	16	16	108	124	14	56	70
ท่าศาลา	21	21	144	165	19	76	95
นบพิตำ	4	4	29	33	2	8	10
พรหมคีรี	11	11	69	80	9	36	45
รวม	62	62	413	475	52	208	260

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำนวน 1 ฉบับ โดยโครงสร้างของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำนวนนักเรียนในสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยการบริหาร 6 ด้าน ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 77 ข้อ เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัย 4 ด้าน
  - 1.1 ด้านผู้บริหาร จำนวน 15 ข้อ
  - 1.2 ด้านผู้สอน จำนวน 14 ข้อ
  - 1.3 ด้านผู้เรียน จำนวน 14 ข้อ

- 1.4 ด้านทรัพยากร จำนวน 10 ข้อ
2. ปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัย 2 ด้าน
- 2.1 ด้านผู้ปกครอง จำนวน 13 ข้อ
- 2.2 ด้านชุมชน จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษานานาชาติ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 32 ข้อ เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จำนวน 8 ข้อ
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก จำนวน 11 ข้อ
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา จำนวน 7 ข้อ
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา จำนวน 6 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดระดับปัจจัยการบริหารและระดับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษานานาชาติ ใช้เกณฑ์กำหนดน้ำหนักคะแนน และมาตราส่วนประมาณค่าจัดอันดับ 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต ดังนี้

มากที่สุด	ให้น้ำหนักเป็น	5	คะแนน
มาก	ให้น้ำหนักเป็น	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้น้ำหนักเป็น	3	คะแนน
น้อย	ให้น้ำหนักเป็น	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้น้ำหนักเป็น	1	คะแนน

วิธีสร้างและคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 และ 2 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของสุวัฒนา พรหมศิริ (2546, ภาคผนวก) ส่วนตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของสมบูรณ์ เพียรพิจิตร (2548, ภาคผนวก) โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีปัจจัยและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา จากหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ รวมทั้งปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อมูลในการสร้างเครื่องมือ และการดำเนินการสร้างเครื่องมือ
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 อันดับ
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดโครงสร้างขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม และดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดไว้
4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา เนื้อหา และจัดหมวดหมู่ของข้อคำถามให้กะทัดรัด เข้าใจง่าย พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำ
5. นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุง พร้อม โครงร่างวิทยานิพนธ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูและผู้สอน จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เท่ากับ 0.987 (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)
7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ส่งแบบสอบถามผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ถึงกลุ่มตัวอย่างการวิจัยแล้วให้ตอบแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยสอดซองปิดแถมไปพร้อมจำหน่ายของถึงผู้วิจัย

3. กำหนดให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนภายใน 15 วันภายหลังจากส่งแบบสอบถาม ถ้าไม่ได้รับภายในวันเวลาดังกล่าว ผู้วิจัยจะติดต่อทางโทรศัพท์ เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนได้ครบถ้วน

4. กรณียังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยจะออกไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 260 ชุด ได้คืน 260 ชุด เป็นร้อยละ 100

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์มาลงรหัส (Coding) เพื่อใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอนที่ 1) วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก (ตอนที่ 2 และตอนที่ 3) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ เกณฑ์การตัดสิน ค่าเฉลี่ยกำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับปัจจัย/ประสิทธิผลมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับปัจจัย/ประสิทธิผลมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับปัจจัย/ประสิทธิผลปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับปัจจัย/ประสิทธิผลน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับปัจจัย/ประสิทธิผลน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regressions Analysis) เกณฑ์พิจารณาระดับความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(R) กำหนดไว้ดังนี้

0.08 – 1.00	หมายถึง	ความสัมพันธ์สูง
0.60 – 0.80	หมายถึง	ความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง
0.40 – 0.60	หมายถึง	ความสัมพันธ์ปานกลาง
0.20 – 0.40	หมายถึง	ความสัมพันธ์ต่ำ
0.00 – 0.20	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์

4. สร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบขั้นบันได (Stepwise Method) เพื่อพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จากปัจจัยการบริหาร

